



**Міжнародний гуманітарний університет
Фаховий коледж
Циклова комісія зі спеціальності Правоохоронна діяльність**

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Основи профілактики правопорушень та оперативно-розшукової діяльності**

Галузь знань	<u>26 Цивільна безпека</u>
Спеціальність	<u>262 Правоохоронна діяльність</u>
Назва освітньо-професійної програми	<u>Правоохоронна діяльність</u>
Освітньо-професійний ступінь	<u>фаховий молодший бакалавр</u>

Розробники і викладачі	Контактний тел.	E-mail
д.ю.н., професор Подобний О.О.	067-766-85-19	epk.mgu.odessa@gmail.com

1. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Навчальна дисципліна «Основи профілактики правопорушень та оперативно-розшукової діяльності» присвячена вивченню загальних засад запобігання кримінальним правопорушень, здійснення підрозділами кримінальної поліції оперативно-розшукової діяльності, а також теоретичних положень науки ОРД в умовах дії чинного оперативно-розшукового та кримінального процесуального законодавства України.

Виявлення та розслідування тяжких і особливо тяжких злочинів, передусім злочинів, що вчинені в умовах неочевидності, неможливе без застосування оперативно-розшукових заходів та негласних слідчих (розшукових) дій. Водночас, у криміналістичній літературі зазначеній проблемі не приділяється належної уваги. Поряд із цим, працівники слідчі органів досудового слідства згідно з Кримінальним процесуальним кодексом України 2012 року повинні не тільки знати можливості оперативних підрозділів, але й уповноважені організувати проведення всього комплексу негласних слідчих (розшукових) дій, активно взаємодіяти з оперативними працівниками як у досудовому розслідуванні, так і ще на етапі ОРД.

Предметом навчальної дисципліни є правова основа та організаційно-тактичний рівень запобігання кримінальним правопорушенням та оперативно-розшукової діяльності. Особлива увага приділяється визначенню поняття, завдань та принципів оперативно-розшукової діяльності; видів, прав та обов'язків суб'єктів оперативно-розшукової діяльності; підстав для її проведення та особливостей використання її результатів у досудовому розслідуванні.

Передумовами для вивчення курсу «Основи профілактики правопорушень та оперативно-розшукової діяльності» є вивчення дисциплін «Основи кримінального права», «Основи кримінального процесу», «Тактико-спеціальна підготовка», «Основи криміналістики».

2. ОЧІКУВАНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКІ ПЛАНУЄТЬСЯ СФОРМУВАТИ ТА ДОСЯГНЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

У процесі реалізації програми дисципліни «Основи профілактики правопорушень та оперативно-розшукової діяльності» формуються наступні компетентності із передбачених освітньо-професійною програмою:

Інтегральна компетентність

Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі у галузі правоохоронної діяльності або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів права та цивільної безпеки та може характеризуватися певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК4. Знання і розуміння предметної області та професійної діяльності.

ЗК7. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК8. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК2. Здатність професійно та ефективно діяти у складних ситуаціях службової діяльності.

СК3. Здатність здійснювати інформаційно-пошукову та інформаційно-аналітичну роботу.

СК4. Здатність використовувати засоби орієнтування на місцевості, технічні прилади та спеціальні засоби і бази даних.

СК5. Здатність до застосування нормативно-правових актів щодо охорони прав і свобод людини, а також інтересів суспільства і держави.

СК6. Здатність забезпечувати особисту безпеку при виконанні службових завдань.

СК7. Здатність використовувати засоби попередження та припинення протиправних посягань.

СК8. Здатність до застосування заходів з попередження та усунення непередбачуваних негативних явищ природного та соціального характеру (пожежі, аварії, повені тощо)

СК9. Здатність визначати належні та придатні для юридичного аналізу факти.

СК11. Здатність до оцінки ризиків, що впливають на ефективне виконання професійної діяльності.

СК12. Здатність у визначених законом випадках застосовувати засоби фізичного впливу, спеціальні засоби та вогнепальну зброю, тактичні прийоми.

СК13. Здатність брати участь у забезпеченні публічної безпеки та порядку, охорони об'єктів усіх форм власності, запобіганні, виявленні та припиненні адміністративних і кримінальних правопорушень, у здійсненні заходів, спрямованих на усунення загроз життю та здоров'ю фізичних осіб.

Навчальна дисципліна «Основи оперативно-розшукової діяльності» забезпечує досягнення програмних результатів навчання (РН), передбачених освітньо-професійною програмою:

РН3. Використовувати основні методи та засоби забезпечення правопорядку в державі, дотримуватись прав і свобод людини.

РН5. Здійснювати пошук необхідної для професійної діяльності інформації у різних джерелах та оцінювати її релевантність та достовірність.РН8. Здійснювати пошук інформації у доступних джерелах для повного та всебічного встановлення необхідних обставин.

РН8. Розуміти принципи і мати навички етичної поведінки, соціально відповідальної та свідомої діяльності у сфері правоохоронної діяльності.

РН9. Виконувати заходи щодо забезпечення публічної безпеки і порядку, здійснювати комунікацію з фізичними та юридичними особами з метою своєчасного реагування на кримінальні проступки, адміністративні правопорушення та події.

РН10. Застосовувати сучасні пристрої та технології обробки інформації, засоби орієнтування на місцевості, технічні прилади та спеціальні засоби, інформаційно-пошукові системи та бази даних.

РН11. Знати основи галузей права у сфері професійної діяльності.

РН12. Забезпечувати особисту безпеку при виконанні службових завдань

РН15. Застосовувати засоби фізичного впливу, спеціальні засоби та вогнепальну зброю, тактичні прийоми.

РН18. Оцінювати обстановку, рівень потенційних загроз та викликів, прогнозувати розвиток обстановки, дії правопорушників, вживати в межах компетенції заходи з виявлення та припинення правопорушень.

РН19. Здійснювати заходи, спрямовані на запобігання вчиненню правопорушень.

3. ОБСЯГ ТА ОЗНАКИ КУРСУ

Загалом		Вид заняття (денне відділення / заочне відділення)			Ознаки курсу		
ЄКТС	годин	Лекційні заняття	Практичні заняття	Самостійна робота	Курс, (рік навчання)	Семестр	Обов'язкова / вибіркова
4	120	30/6	46/10	44/104	2-й на основі ПЗСО 3-й на основі БЗСО	4-й на основі ПЗСО 6-й на основі БЗСО	Обов'язкова

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		лекц.	прак	сам. роб.		лекц	прак	сам. роб.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Тема 1. Основи теорії злочинності	8	2	2	4	8	-	-	8
Тема 2. Причини та умови окремого (одиночного) кримінального правопорушення	8	2	2	4	8	-	-	8
Тема 3. Запобігання злочинності	8	2	2	4	8	2	2	5
Тема 4. Поняття, завдання та принципи оперативно-розшукової діяльності	8	2	2	4	8	2	2	5
Тема 5. Правова основа оперативно-розшукової діяльності	8	2	2	4	8	-	-	8
Тема 6. Гарантії законності під час здійснення оперативно-розшукової діяльності	8	2	4	2	8	-	-	8
Тема 7. Державні органи, уповноважені на здійснення ОРД, їх правовий статус	10	2	4	4	10	2	2	6
Тема 8. Компетенція оперативних підрозділів та система оперативно-розшукових заходів	10	2	4	4	10	-	-	8
Тема 9. Підстави та строки проведення оперативно-розшукової діяльності	8	2	4	2	8	-	-	8
Тема 10. Класифікація засобів ОРД. Основи технічного забезпечення оперативно-розшукової діяльності	10	4	4	2	10	-	2	8
Тема 11. Інформаційно-аналітичне забезпечення оперативно-розшукової діяльності	10	2	4	4	10	-	-	10
Тема 12. Соціальний і правовий захист працівників оперативних підрозділів. Сприяння здійсненню оперативно-розшукової діяльності	8	2	4	2	8	-	-	8
Тема 13. Використання результатів оперативно-розшукової діяльності	8	2	4	2	8	-	2	6
Тема 14. Контроль та нагляд за оперативно-розшуковою діяльністю	8	2	4	2	8	-	-	8
Усього годин	120	30	46	44	120	6	10	104

ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ - ЗАЛІК

5. ТЕХНІЧНЕ Й ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ / ОБЛАДНАННЯ

Здобувачі фахової перед вищої освіти отримують теми та питання курсу, основну і додаткову літературу, рекомендації, завдання та оцінки за їх виконання як традиційним шляхом, так і з використанням платформи он-лайн навчання на базі Moodle. Окрім того, практичні навички у пошуку та аналізу інформації за курсом, з оформлення індивідуальних завдань, тощо, здобувачі фахової перед вищої освіти отримують, користуючись комп'ютерними класами та бібліотекою.

В рамках вивчення обов'язкової дисципліни «Основи профілактики правопорушень та оперативно-розшукової діяльності» використовується комп'ютерна програма «Автоматизоване робоче місце процесуального керівника, слідчого та детектива» з підсистемами: правова інформація; КПК України в таблицях та схемах; навчальна комп'ютерна програма «Єдиний реєстр досудового розслідування»: навчальний курс ЄРДР; посібники користувачів ЄРДР; навчальна комп'ютерна програма «Учбове кримінальне провадження»: зразки та бланки учбового кримінального провадження; макети кримінальних проваджень; судові експертизи; навчальна комп'ютерна програма «Фоторобот».

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

До самостійної роботи студентів щодо вивчення дисципліни «Основи оперативно-розшукової діяльності» включаються:

1. Знайомство з науковою та навчальною літературою відповідно зазначених у програмі тем.
2. Опрацювання лекційного матеріалу.
3. Підготовка до практичних занять.
4. Консультації з викладачем протягом семестру.
5. Самостійне опрацювання окремих питань навчальної дисципліни.
6. Підготовка та виконання індивідуальних завдань у вигляді рефератів тощо.
7. Підготовка до підсумкового контролю.

Тематика і питання до самостійної підготовки та індивідуальних завдань

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Тема 1. Основи теорії злочинності 1. Поняття злочинності та її визначення. 2. Основні характеристики злочинності. 3. Криміногенна детермінація та фактори злочинності. 4. Поняття, структура і типологія особи злочинця. Реферати 1. Злочинність як соціально-правове та соціально-масове явище. 2. Співвідношення понять «злочин», «злочинність» і «кримінальна поведінка». 3. Основні кримінологічні підходи до пояснення злочинності (класичний, соціологічний, біологічний, психологічний).	4	8

	4. Місце теорії злочинності в системі кримінологічної науки.		
2	<p>Тема 2. Причини та умови окремого (одиночного) кримінального правопорушення</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Причини окремого кримінального правопорушення. 2. Умови, що сприяють вчиненню кримінальних правопорушень. 3. Криміногенна ситуація та її місце в «механізмі» конкретного кримінального правопорушення. 4. Особливості особи і поведінки потерпілих та їх роль у «механізмі» вчинення конкретного кримінального правопорушення. <p>Реферати</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Співвідношення загальних причин злочинності та причин одиночного кримінального правопорушення. 2. Межі кримінологічного аналізу одиночного кримінального правопорушення. 3. Поняття індивідуальної криміногенної детермінації. 4. Значення категорій «причина», «умова», «привід» у механізмі вчинення кримінального правопорушення. 5. Роль випадкових чинників у вчиненні одиночного кримінального правопорушення. 	4	8
3	<p>Тема 3. Запобігання злочинності.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття і система запобігання злочинності, класифікація запобіжних заходів. 2. Об'єкт запобігання злочинності. 3. Суб'єкти запобігання злочинності та основні напрями їх діяльності. Організація і управління процесом запобігання злочинності. <p>Реферати</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Співвідношення понять «запобігання», «профілактика», «протидія» та «попередження» злочинності. 2. Принципи запобігання злочинності (законність, системність, комплексність, гуманізм). 3. Роль кримінологічної науки у формуванні теорії запобігання злочинності. 4. Межі та можливості запобіжного впливу держави на злочинність. 	4	5
4	<p>Тема 4. Поняття, завдання та принципи оперативно-розшукової діяльності</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття оперативно-розшукової діяльності. 2. Значення пошукових, розвідувальних і контррозвідувальних заходів. 3. Завдання оперативно-розшукової діяльності. 4. Загальні принципи оперативно-розшукової діяльності. 5. Спеціальні принципи оперативно-розшукової діяльності. <p>Реферати</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Місце оперативно-розшукової діяльності в системі правоохоронної діяльності держави. 2. Співвідношення оперативно-розшукової діяльності та кримінального провадження. 3. Оперативно-розшукова діяльність як форма державної правоохоронної функції. 	4	5
5	<p>Тема 5. Правова основа оперативно-розшукової діяльності</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Відомчі та міжвідомчі нормативно-правові акти у сфері оперативно-розшукової діяльності. 2. Міжнародно-правові акти як правова основа оперативно-розшукової діяльності. 3. Відомчі та міжвідомчі нормативно-правові акти у сфері оперативно-розшукової діяльності. 	4	8

	<p>4. Міжнародно-правові акти як правова основа оперативно-розшукової діяльності.</p> <p>Реферати</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Конституційні засади здійснення оперативно-розшукової діяльності в Україні. 2. Співвідношення Конституції України та спеціального законодавства у сфері ОРД. 3. Місце Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» у системі джерел права. 4. Значення принципу верховенства права для правового регулювання ОРД. 		
6	<p>Тема 6. Гарантії законності під час здійснення оперативно-розшукової діяльності.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Порядок заведення оперативно-розшукових справ. 2. Поняття та сутність контролю за оперативно-розшуковою діяльністю. 3. Специфіка обліку осіб, що розроблюються за оперативно-розшуковими справами. 4. Особливості здійснення перевірки осіб у зв'язку з допуском їх до державної таємниці, а також до роботи з ядерними матеріалами та на ядерних установках. 5. Порядок поновлення порушених прав і відшкодування заподіяних матеріальних та моральних збитків. <p>Реферати</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття гарантій законності в оперативно-розшуковій діяльності та їх значення. 2. Місце гарантій законності в системі принципів оперативно-розшукової діяльності. 3. Співвідношення законності, доцільності та ефективності в оперативно-розшуковій діяльності. 4. Види гарантій законності в ОРД (правові, організаційні, процесуальні, контрольні). 5. Роль правової культури та професійної етики оперативного працівника у забезпеченні законності. 	2	8
7	<p>Тема 7. Державні органи, уповноважені на здійснення ОРД, їх правовий статус</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття, ознаки та система суб'єктів оперативно-розшукової діяльності. 2. Правовий статус державних органів, уповноважених на здійснення ОРД. 3. Виконавці та учасники оперативно-розшукової діяльності, їх соціальний та правовий захист. 4. Характеристика оперативних підрозділів Національної поліції України. <p>Реферати</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Місце суб'єктів оперативно-розшукової діяльності в системі органів публічної влади. 2. Поняття компетенції державних органів, уповноважених на здійснення ОРД. 3. Елементи правового статусу суб'єктів ОРД (повноваження, обов'язки, відповідальність). 4. Співвідношення правового статусу суб'єктів ОРД та інших правоохоронних органів. 5. Межі реалізації повноважень суб'єктів ОРД. 	4	6
8	<p>Тема 8. Компетенція оперативних підрозділів та система оперативно-розшукових заходів</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Права підрозділів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність. 2. Обов'язки підрозділів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність. 3. Система оперативно-розшукових заходів. Оперативно-розшукові заходи, що обмежують конституційні права громадян. <p>Реферати</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та зміст компетенції оперативних підрозділів у сфері ОРД. 	4	8

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Нормативне визначення меж компетенції оперативних підрозділів. 3. Співвідношення компетенції оперативних підрозділів і повноважень слідчого. 4. Функціональна та територіальна компетенція оперативних підрозділів. 5. Специфіка компетенції оперативних підрозділів різних правоохоронних органів. 		
9	<p>Тема 9. Підстави та строки проведення оперативно-розшукової діяльності.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Підстави для проведення оперативно-розшукової діяльності. 2. Формальні підстави для проведення оперативно-розшукової діяльності. 3. Види оперативно-розшукових справ та строки їх ведення. 4. Порядок припинення обчислення та продовження строків ведення оперативно-розшукових справ. Підстави для закриття оперативно-розшукових справ. <p>Реферати</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та значення підстав здійснення оперативно-розшукової діяльності. 2. Співвідношення юридичних і фактичних підстав проведення ОРД. 3. Роль оперативної інформації як підстави для початку ОРД. 4. Принцип обґрунтованості підстав у здійсненні оперативно-розшукової діяльності. 5. Межі дискреції оперативних підрозділів при оцінці підстав для ОРД. 	2	8
10	<p>Тема 10. Класифікація засобів ОРД. Основи технічного забезпечення оперативно-розшукової діяльності.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Класифікація засобів оперативно-розшукової діяльності. 2. Поняття та види оперативної техніки. Класифікація засобів виявлення. 3. Диференціація засобів контролю. 4. Класифікація засобів фіксації. 5. Види засобів дослідження. <p>Реферати</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та значення технічного забезпечення в системі оперативно-розшукової діяльності. 2. Місце оперативної техніки в системі засобів ОРД. 3. Співвідношення технічних, тактичних і організаційних засобів ОРД. 4. Роль технічних засобів у підвищенні ефективності оперативно-розшукових заходів. 5. Принципи використання технічних засобів в оперативно-розшуковій діяльності. 	2	8
11	<p>Тема 11. Інформаційно-аналітичне забезпечення оперативно-розшукової діяльності.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Форми та види обліків правоохоронних органів. 2. Види інформації, що накопичується і використовується Національною поліцією. 3. Єдина інформаційна система Міністерства внутрішніх справ та її бази даних. 4. Зовнішні бази (банки) даних, що використовуються правоохоронними органами та оперативними підрозділами. <p>Реферати</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та значення інформаційно-аналітичного забезпечення в системі оперативно-розшукової діяльності. 2. Місце інформаційно-аналітичної діяльності в структурі ОРД. 	4	10

	<ul style="list-style-type: none"> 3. Співвідношення інформаційного та аналітичного компонентів в ОРД. 4. Роль інформації як ресурсу в оперативно-розшуковій діяльності. 5. Принципи інформаційно-аналітичного забезпечення ОРД. 		
12	<p>Тема 12. Соціальний і правовий захист працівників оперативних підрозділів. Сприяння здійсненню ОРД.</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Гарантії правового та соціального захисту працівників оперативних підрозділів. 2. Правий та соціальний захист осіб, які залучаються до виконання оперативно-розшукових завдань. 3. Сприяння здійсненню оперативно-розшукової діяльності. 4. Умови звільнення від відповідальності працівників оперативних підрозділів, які заподіяли шкоду правам, свободам людини, інтересам держави під час здійснення оперативно-розшукової діяльності. <p>Реферати</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Поняття соціального і правового захисту працівників оперативних підрозділів та його значення. 2. Місце соціального і правового захисту в системі гарантій законності оперативно-розшукової діяльності. 3. Принципи соціального і правового захисту осіб, задіяних в ОРД. 4. Співвідношення правового захисту, соціального забезпечення та безпеки працівників оперативних підрозділів. 	2	8
13	<p>Тема 13. Використання результатів оперативно-розшукової діяльності.</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Напрями використання результатів оперативно-розшукової діяльності. 2. Поняття, види та форми взаємодії в оперативно-розшуковій діяльності. 3. Види слідчо-оперативних груп. Міжнародне співробітництво у сфері оперативно-розшукової діяльності. <p>Реферати</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Місце результатів ОРД у системі доказової та недоказової інформації. 2. Співвідношення результатів ОРД та матеріалів негласних слідчих (розшукових) дій. 3. Значення результатів ОРД для виявлення латентної злочинності. 4. Роль результатів ОРД у прийнятті управлінських рішень. 	2	6
14	<p>Тема 14. Контроль та нагляд за оперативно-розшуковою діяльністю.</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Зміст судового контролю за оперативно-розшуковою діяльністю. 2. Поняття прокурорського нагляду в сфері оперативно-розшукової діяльності. 3. Методи прокурорського нагляду за додержанням законності в сфері оперативно-розшукової діяльності. 4. Організаційні форми відомчого контролю у сфері оперативно-розшукової діяльності. <p>Реферати</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Поняття та значення контролю і нагляду в системі оперативно-розшукової діяльності. 2. Співвідношення контролю, нагляду та внутрішнього аудиту в ОРД. 3. Місце контролю та нагляду серед гарантій законності оперативно-розшукової діяльності. 4. Принципи здійснення контролю та нагляду в сфері ОРД. 5. Види контролю та нагляду за оперативно-розшуковою діяльністю. 	2	8
	Всього	44	104

Питання до заліку

1. Поняття злочинності та її визначення.
2. Основні характеристики злочинності.
3. Криміногенна детермінація та фактори злочинності.
4. Поняття, структура і типологія особи злочинця.
5. Причини окремого кримінального правопорушення.
6. Умови, що сприяють вчиненню кримінальних правопорушень.
7. Криміногенна ситуація та її місце в «механізмі» конкретного кримінального правопорушення.
8. Особливості особи і поведінки потерпілих та їх роль у «механізмі» вчинення конкретного кримінального правопорушення.
9. Поняття і система запобігання злочинності, класифікація запобіжних заходів.
10. Об'єкт запобігання злочинності.
11. Суб'єкти запобігання злочинності та основні напрями їх діяльності. Організація і управління процесом запобігання злочинності.
12. Поняття оперативно-розшукової діяльності
13. Значення пошукових, розвідувальних і контррозвідувальних заходів.
14. Завдання оперативно-розшукової діяльності.
15. Загальні принципи оперативно-розшукової діяльності.
16. Спеціальні принципи оперативно-розшукової діяльності.
17. Визначення правової основи оперативно-розшукової діяльності.
18. Рівні правового забезпечення оперативно-розшукової діяльності.
19. Законодавчий рівень правового забезпечення оперативно-розшукової діяльності.
20. Відомчі та міжвідомчі нормативно-правові акти у сфері оперативно-розшукової діяльності.
21. Міжнародно-правові акти як правова основа оперативно-розшукової діяльності.
22. Порядок заведення оперативно-розшукових справ.
23. Поняття та сутність контролю за оперативно-розшуковою діяльністю.
24. Специфіка обліку осіб, що розроблюються за оперативно-розшуковими справами.
25. Особливості здійснення перевірки осіб у зв'язку з допуском їх до державної таємниці, а також до роботи з ядерними матеріалами та на ядерних установках.
26. Порядок поновлення порушених прав і відшкодування заподіяних матеріальних та моральних збитків.
27. Поняття, ознаки та система суб'єктів оперативно-розшукової діяльності.
28. Правовий статус державних органів, уповноважених на здійснення ОРД.
29. Виконавці та учасники оперативно-розшукової діяльності, їх соціальний та правовий захист.
30. Характеристика оперативних підрозділів Національної поліції України.
31. Права підрозділів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність.
32. Обов'язки підрозділів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність.
33. Система оперативно-розшукових заходів.
34. Оперативно-розшукові заходи, що обмежують конституційні права громадян.

35. Підстави для проведення оперативно-розшукової діяльності.
36. Формальні підстави для проведення оперативно-розшукової діяльності.
37. Види оперативно-розшукових справ та строки їх ведення.
38. Порядок припинення обчислення та продовження строків ведення оперативно-розшукових справ.
39. Підстави для закриття оперативно-розшукових справ.
40. Класифікація засобів оперативно-розшукової діяльності.
41. Поняття та види оперативної техніки.
42. Класифікація засобів виявлення.
43. Диференціація засобів контролю.
44. Форми та види обліків правоохоронних органів.
45. Види інформації, що накопичується і використовується Національною поліцією.
46. Єдина інформаційна система Міністерства внутрішніх справ та її бази даних.
47. Зовнішні бази (банки) даних, що використовуються правоохоронними органами та оперативними підрозділами.
48. Гарантії правого та соціального захисту працівників оперативних підрозділів.
49. Правий та соціальний захист осіб, які залучаються до виконання оперативно-розшукових завдань.
50. Сприяння здійсненню оперативно-розшукової діяльності.
51. Умови звільнення від відповідальності працівників оперативних підрозділів, які заподіяли шкоду правам, свободам людини, інтересам держави під час здійснення оперативно-розшукової діяльності.
52. Напрями використання результатів оперативно-розшукової діяльності.
53. Поняття, види та форми взаємодії в оперативно-розшуковій діяльності.
54. Види слідчо-оперативних груп.
55. Міжнародне співробітництво у сфері оперативно-розшукової діяльності.
56. Зміст судового контролю за оперативно-розшуковою діяльністю.
57. Поняття прокурорського нагляду в сфері оперативно-розшукової діяльності.
58. Методи прокурорського нагляду за додержанням законності в сфері оперативно-розшукової діяльності.
59. Організаційні форми відомчого контролю у сфері оперативно-розшукової діяльності.

7. ВИДИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Види контролю	Складові оцінювання	
	Для іспиту	Для заліку
поточний контроль, який здійснюється у ході: проведення практичних (лабораторних) занять, виконання самостійної роботи, індивідуальних завдань, дослідна робота здобувача тощо.	50%	100%
підсумковий контроль	50%	

Методи діагностики знань (контролю)	фронтальне опитування; наукова доповідь, реферати, усне повідомлення, індивідуальне опитування; робота у групах; ділова гра, розв'язання ситуаційних завдань, кейсів, практичних завдань, іспит (залік)
-------------------------------------	---

8. ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ТА ФАХОВОЇ ПЕРДВИЩОЇ ОСВІТИ ЗА НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ У МІЖНАРОДНОМУ ГУМАНІТАРНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ (поточний контроль, підсумковий контроль, загальний результат оцінювання)

ЗАЛІК

<i>Поточний контроль</i>			
Види роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи на практичних (лабораторних) заняттях			
1.1. Підготовка до практичних (лабораторних) занять	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час практичних (лабораторних) занять	60
Виконання завдань для самостійного опрацювання			

1.2. Індивідуальне тестування, завдання, підготовка реферату (есе) за заданою тематикою	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ¹ , перевірка конспектів навчальних текстів тощо	20
Виконання індивідуальних завдань, дослідна робота здобувача			
1.3. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять, наукових конференцій та круглих столів.	20
Разом балів за поточний контроль			100
<i>Загальний результат оцінювання</i>			100

Поточний контроль знань здобувачів освіти при формі контролю **залік** (максимум 100 балів) оцінюється за шкалою («2», «3», «4», «5»), з обов'язковим переведенням балів за кожний вид роботи таким чином:

- за підготовку до аудиторних занять (максимум 60 балів) здобувачу освіти необхідно мати не менше 1/2 оцінок від загальної кількості практичних (лабораторних) занять, для переведу балів за підготовку до аудиторних занять середньоарифметична оцінка множиться на коефіцієнт 12;
- за виконання завдань для самостійного опрацювання (тестування, завдання, підготовка реферату (есе) за заданою тематикою) (максимум 20 балів) здобувачу освіти необхідно мати не менше 1/2 оцінок від загальної кількості програмного матеріалу, що виноситься на самостійне вивчення, для переведу зазначених балів середньоарифметична оцінка множиться на коефіцієнт 4;
- за інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовку наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо (максимум 20-балів) здобувачу освіти необхідно мати не менше 1/2 оцінок від загальної кількості інших видів індивідуальних завдань, для переведу балів за підготовку до аудиторних занять середньоарифметична оцінка множиться на коефіцієнт 4.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗА ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ

- «2»- виставляється за неправильну відповідь (письмову роботу), яка не відповідає змісту теми та свідчить про нерозуміння її основних положень;
- «3» -виставляється за відповідь (письмову роботу), яка відповідає змісту теми, але є неповною і неточною у визначенні понять, свідчить про неповне розуміння основних положень навчального матеріалу, свідчить про те, що знання студента мають фрагментарний, поверховий характер;
- «4» - оцінюється правильна і обґрунтована відповідь (письмова робота), з якої видно, що студент знає й розуміє теоретичний матеріал в обсязі навчальної теми, володіє необхідними навичками, не допускає суттєвих помилок.

¹ Індивідуально-консультативна робота викладача зі здобувачами

- «5» - оцінюється повна, правильна, ґрунтовна відповідь (письмова робота) на запитання теми, що передбачає логічність і послідовність викладу матеріалу, володіння термінологією, показує вміння повно й глибоко використовувати теоретичні знання в практичній площині.

9. КРИТЕРІЇ ЗАГАЛЬНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ (для іспиту / заліку)

Рівень знань оцінюється:

- «відмінно» / «зараховано» А - від 90 до 100 балів. Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію, демонструє знання матеріалу, проводить узагальнення і висновки. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, під час яких давав вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;
- «добре» / «зараховано» В - від 82 до 89 балів. Студент володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;
- «добре» / «зараховано» С - від 74 до 81 балів. Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, але дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, реферату та активність у науково-дослідній роботі;
- «задовільно» / «зараховано» D - від 64 до 73 балів. Студент був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на середньому рівні, допускає помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, рефератів (есе);
- «задовільно» / «зараховано» E - від 60 до 63 балів. Студент був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки, має неповний конспект з завданнями до самостійної роботи.
- «незадовільно з можливістю повторного складання» / «не зараховано» FX – від 35 до 59 балів. Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.
- «незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни» / «не зараховано» F – від 0 до 34 балів. Студент не володіє навчальним матеріалом.

ТАБЛИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ЗАГАЛЬНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗА РІЗНИМИ ШКАЛАМИ

100-бальною шкалою	Шкала за ECTS	За національною шкалою	
		екзамен	залік
90-100	A	Відмінно	Зараховано
82-89	B	Добре	

74-81	C	Задовільно	Не зараховано
64-73	D		
60-63	E		
35-59	Fx	Незадовільно	
1-34	F		

10. ДОТРИМАННЯ ВИМОГ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Викладання та засвоєння навчальної дисципліни передбачає неухильне дотримання вимог академічної доброчесності, яка регулюється Законом України “Про освіту” та ст. 26 Закону України «Про фахову передвищу освіту», «Методичними рекомендаціями для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності» (Лист МОН № 1/9-650 від 23.10.18 року), іншими нормативними документами. Зокрема, основні засади дотримання академічної доброчесності визначено у «Положенні про академічну доброчесність у Фаховому коледжі Міжнародного гуманітарного університету», «Кодексі академічної доброчесності Міжнародного гуманітарного університету» та «Інструкції щодо процедури технічної перевірки на наявність текстових запозичень (академічного плагіату)», затвердженої наказом МГУ від 03.05.2024 р., № 708а.

Відповідно до ст.42 Закону України “Про освіту” академічна доброчесність - це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Дотримання академічної доброчесності передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Нормативно-правові акти

1. Конституція України : закон України від 28.06.1996. № 254к/96-ВР [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>
2. Кримінальний процесуальний кодекс України : закон України від 13.04.2012 № 4651-VI із змін. [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17/print>
3. Інструкція з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні : наказ МВС України від 07.07.2017 № 575. К.: МВС України, 2012. 42 с. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0937-17/print>

4. Інструкція про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні : наказ Генеральної Прокуратури України, МВС України, СБ України, Міністерства фінансів України, Адміністрації Державної прикордонної служби України, Міністерства юстиції України від 16.11.2012 № 114/1042/516/1199/936/1687/5. К., 2012. 84 с.

5. План заходів, спрямованих на виконання Комплексного стратегічного плану реформування органів правопорядку як частини сектору безпеки і оборони України на 2023-2027 роки: затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 23 серпня 2024 року № 792-р (зі змінами, внесеними згідно з Постановою Кабінету Міністрів України від 07.03.2025 р. № 272) [Електронний ресурс]. URL: <https://surl.it/kguytz>

6. Про Бюро економічної безпеки : закон України від 28.01.2021 р. № 1150-IX. [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1150-20/print>

7. Про Державне бюро розслідувань : закон України від 12 листопада 2015р. №794-VIII [Електронний ресурс].URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-19/print>

8. Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів : закон України від 23.12.1993 р. № 3781-XII [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3781-12/print>

9. Про Державну кримінально-виконавчу службу України : закон України від 23.06.2005 р. № 2713-IV [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2713-15/print>

10. Про державну охорону органів державної влади України та посадових осіб : закон України від 04.03.1998 р. № 160/98-ВР [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/160/98/print>

11. Про Державну прикордонну службу: закон України від 3 квітня 2003 р. № 661 [Електронний ресурс].URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/66115/print>

12. Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві : закон України від 23.12.1993 № 3782-XII із змін. [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3782-12/print>

13. Про затвердження Положення про інформаційно-комунікаційну систему «Інформаційний портал Національної поліції України» : наказ МВС України від 03.08.2017 № 676 [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1059-17#Text>

14. Про контррозвідувальну діяльність: Закон України від 26.12.2002 р. № 373-IV. [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/374-15/print>

15. Про Національне антикорупційне бюро України: закон України від 14.10.2014 № 1698-VII [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1698-18/print>

16. Про Національну поліцію : закон України від 02.07.2015 № 580-VIII [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>

17. Про оперативно-розшукову діяльність : закон України від 18.02.1992 № 2135-XII із змін. [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2135-12#Text>

18. Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю : закон України від 30.06.1993 № 3341-XII із змін. [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3341-12#Text>

19. Про організацію нагляду за додержанням законів органами, що провадять оперативно-розшукову діяльність: наказ Офісу Генерального прокурора від 08.09.2023 р. № 253 [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0253905-23/print>

20. Про прокуратуру : закон України від 05.11.1991 р. № 1789-XII із змін., внес. згідно із Законами України та Рішеннями Конституційного Суду [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18/print>

21. Про розвідку : Закон України від 17.09.2020 р. № 912-IX. [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/912-20/print>

22. Про Службу безпеки України: закон України від 25 березня 1992 р. №2229 [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-12/print>

23. Про Службу зовнішньої розвідки України : Закон України від 01.12.2005 р. № 3160-IV [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3160-15/print>

Основна

24. Подобний О.О. Основи профілактики правопорушень та оперативно-розшукової діяльності : навчально-методичний посібник для здобувачів фахової передвищої освіти зі спеціальності «Правоохоронна діяльність». Одеса : Міжнародний гуманітарний університет, фаховий коледж. 2025.

25. Аброськін В.В., Єгоров С.О., Поляков Є.В., Форнальчук І.Л., Щурат Т.Г. Основи оперативно-розшукової діяльності в Україні : навч. посіб. Одеса : Видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2020. 198 с.

26. Албул С.В., Єгоров С.О., Поляков Є.В., Щурат Т.Г. Оперативно-розшукова діяльність : навчальний посібник. Одеса : ОДУВС, 2023. 375 с.

27. Подобний О.О. Оперативно-розшукова діяльність у виявленні та розслідуванні злочинів: теорія, історія і сучасна практика : навч.-метод. посіб. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2021. 258 с. URL: <https://dspace.onua.edu.ua/bitstreams/83ff162a-dd1a-4f17-9a28-821434e86a9a/download>

28. Пекарський С.П. Основи оперативно-розшукової діяльності підрозділів кримінальної поліції : навчальний посібник. Київ : ВД Дакор, 2022. 186 с. URL: <https://rep.dnuvs.ukr.education/server/api/core/bitstreams/ce851af9-3b19-42f0-a8d8-a37c3f62afc3/content>

Допоміжна

29. Гордієнко С.Г. Основи агентурно-оперативної діяльності спецслужб України: навчальний посібник. Київ: Юрінком Інтер, 2025. 776 с.

30. Державне бюро розслідувань. Історія створення, основні завдання та компетенція, особливості діяльності під час воєнного стану, нормативно-правова основа діяльності / укл.: Коропатнік І.М., Микитюк М.А., Павлюк О.О., Петков С.В. Київ. ВД «Професіонал», 2023. 352 с.

31. Мовчан А.В. Інформаційно-аналітична робота в оперативно-розшуковій діяльності Національної поліції України: навчальний посібник. Львів: ЛьвДУВС, 2022. 244 с.

32. Негласні слідчі (розшукові) дії: навчальний посібник / С.В. Албул, С.А. Дроботов, Г.І. Масяйкін, Д.М. Павлов; за заг. ред. С.А. Дроботова. К.: Інститут УДО України Київського національного університету ім. Тараса Шевченка, 2022. 472 с.

33. Притула А.М., Халимон С.І., Митрофанов І.І. Закон України «Про оперативно-розшукову діяльність» : науково-практичний коментар / за заг. ред. доктора юрид. наук, професора А.М. Притули. Хмельницький : Видавництво НАДПСУ, 2021. 236 с.

34. Про оперативно-розшукову діяльність : наук.-практ. комент. Закону України 6-те вид., випр., доповн. / І.В. Сервецький, А.М. Кислий, С.М. Князєв, В.А. Мазійчук та ін. Київ : «Видавництво Людмила», 2022. 692 с.

35. Кримінологія : підручник / за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. В. В. Чернея ; наук. ред. д-ра юрид. наук, проф. О. М. Джужі ; О. Ю. Бусол, В. В. Василевич, В. В. Черней, С. С. Чернявський та ін. Київ : Освіта України, 2020. 612 с. URL: Доступ: <https://elar.navs.edu.ua/jspui/handle/123456789/18262>

36. Geason S. Crime prevention : theory and practice / S. Geason, P. R. Wilson ; Australian Institute of Criminology. Canberra : Australian Institute of Criminology, 1988. 24 p. (Crime prevention series). URL: <https://www.aic.gov.au/sites/default/files/2020-05/cptap.pdf>

37. Збірник стандартів і норм Організації Об'єднаних Націй у сфері запобігання злочинності та кримінального правосуддя : документи / Організація Об'єднаних Націй, Управління ООН з наркотиків і злочинності. Відень : United Nations Office on Drugs and Crime, 2006. 380 с. URL: https://www.unodc.org/documents/justice-and-prison-reform/compendium/English_book.pdf

38. Handbook on the Crime Prevention Guidelines : making them work / United Nations Office on Drugs and Crime. — Vienna : United Nations Office on Drugs and Crime, 2010. 124 с. (Criminal Justice Handbook Series). URL: https://www.unodc.org/pdf/criminal_justice/Handbook_on_Crime_Prevention_Guidelines_-_Making_them_work.pdf

Інформаційні ресурси

39. <http://www.president.gov.ua>. - офіційний веб-сайт Президента України.
40. <http://www.portal.rada.gov.ua> - офіційний веб-сайт Верховної Ради України.
41. <http://www.kmu.gov.ua> - офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України.
42. <http://www.mvs.gov.ua> - офіційний веб-сайт Міністерства внутрішніх справ України.
43. <http://www.court.gov.ua/vscourt> - офіційний веб портал судової влади в Україні
44. <http://www.scourt.gov.ua> - офіційний веб-сайт Верховного Суду України.
45. <http://www.sbu.gov.ua> - офіційний веб-сайт СБУ.
46. <http://www.gp.gov.ua> - офіційний веб-сайт Генеральної прокуратури України.
47. <http://www.minjust.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Міністерства юстиції України.
48. <http://www.reyestr.court.gov.ua> - єдиний реєстр судових рішень в Україні.
49. <http://www.vkka.gov.ua> - офіційний сайт Вищої кваліфікаційної комісії адвокатури.
50. <http://www.nbuv.gov.ua> - Національної бібліотеки України ім. В.І.Вернадського
51. <http://library.onua.edu.ua/> - Наукова бібліотека Національного університету «Одеська юридична академія»